

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 397/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď., S., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46, čl. 47 a čl. 48 v spojení s čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 6 C 219/08 z 3. novembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ď. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2009 doručená sťažnosť J. Ď. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46, čl. 47 a čl. 48 v spojení s čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 C 219/08 z 3. novembra 2009, ako aj nečinnosťou predsedov všeobecných súdov a orgánov prokuratúry v bližšie nešpecifikovaných konaniach.

Zo sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ je účastníkom viacerých konaní pred okresným súdom i pred inými všeobecnými súdmi, ktoré zamietli jeho žalobné návrhy na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Tvrdí, že ešte v roku 1995 došlo k porušeniu jeho práv i práv jeho manželky v súvislosti s protizákonným postupom inej fyzickej osoby a jeho manželky (administratívnej pracovníčky okresného súdu) vo veci, ktorými došlo k osvedčeniu ich vlastníctva k časti nehnuteľností, ktoré vlastnil ešte sťažovateľov otec.

Podľa sťažovateľa aj iné orgány, napr. „S. B., O. v Ž.“, v jeho veci konali protizákonne, keď zapísali vlastnícke právo inej fyzickej osoby k sporným pozemkom a zamietli jeho sťažnosti a podnety, ktorými sa domáhal zjednania nápravy.

Okresný súd takisto vo veci rozhodol nezákonne v neprospech sťažovateľa, keď prerušil konanie „vo veci návrhu P. Š.“, ktoré „smerovalo proti nebohej osobe“.

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu, aby nálezom takto rozhodol:

„Odmietnutím podaní sťažovateľa boli porušené jeho práva zaručené v čl. 12, 46, 47, 48 Ústavy SR.

Rozhodnutie Okresného súdu v Žiline uznesením 6 C 219/08-52 zo dňa 3. 11. 2009 sa zrušuje a zároveň Súd ukladá orgánom prokuratúry vo veci neoprávneného osvedčenia majetku sťažovateľa – konať.

Okresný súd v Žiline je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy spojené s týmto konaním.

Sťažovateľ žiada Súd o pridelenie bezplatného právneho zástupcu z radov advokátov na zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom SR.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania, ktorým sťažovateľ vymedzí predmet konania v rámci požadovanej ústavnej ochrany podľa čl. 127 ústavy, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a iba vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Konanie pred ústavným súdom je navyše ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný orgán verejnej moci bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Sťažovateľ v petite sťažnosti namieta nezákonnosť uznesenia okresného súdu z 3. novembra 2009, ktorým prerušil konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam (v tomto konaní vystupuje sťažovateľ ako odporca v prvom rade) až do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 30 D 165/2009.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ predmetnou sťažnosťou napadol iba uznesenie okresného súdu o prerušení konania ako prvostupňového súdu, proti ktorému je prípustný riadny opravný prostriedok (odvolanie).

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Ústavný súd sa vo veci svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Všeobecné súdnictvo zabezpečuje fyzickým osobám a právnickým osobám presadzovanie svojich práv, zaväzuje sa poskytnúť im účinnú ochranu pred neoprávnenými štátnymi zásahmi, pritom má prednostne chrániť a presadzovať individuálne základné práva a slobody. Príslušné procesné poriadky (v tomto prípade Občiansky súdny poriadok) sú zárukou účinnosti tejto právnej ochrany aj zárukou ochrany zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd. Z uvedeného dôvodu je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, keď nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. II. ÚS 13/01, III. ÚS 255/09).

Z pripojeného uznesenia okresného súdu o prerušení konania sp. zn. 6 C 219/08 z 3. novembra 2009 totiž vyplynulo, že proti nemu bolo možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, o čom bol sťažovateľ v predmetnom uznesení náležite poučený. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovateľ mal v systéme všeobecného súdnictva proti namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy k dispozícii účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý mohol využiť. Ak tvrdil, že okresný súd rozhodol nezákonne, tento argument mohol predniesť predtým aj v rámci odvolacieho konania proti namietanému uzneseniu okresného súdu.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že k porušeniu jeho práv malo dôjsť „*rozhodovaním s. v B.*“, ako aj jeho požiadavke, aby ústavný súd prikázal konať „*orgánom prokuratúry.*“ v jeho veci, treba uviesť, že v odôvodnení a petite sťažnosti sťažovateľ vôbec neoznačil tieto konania, v ktorých malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv. Keďže ústavný súd je pri rozhodovaní o sťažnostiach v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde petitom (návrhom na rozhodnutie) viazaný a sťažnosť v tejto podobe nespĺňala zákonom predpísané náležitosti, v tejto časti ju mohol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

Navyše do právomoci ústavného súdu nepatrí uložiť orgánom prokuratúry, aby vo veci konali.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2009